

Hoofdstuk Schade

In het winningsplan wordt met betrekking tot de het ontstaan van schade gesteld dat de veiligheid van de bewoners in de regio centraal staat. De risicobeoordeling is in hoofdzaak gebaseerd op de potentieel bedreigende situaties. In het winningsplan wordt geconcludeerd dat in het geval van een voortgezette productie de schade en hindereffecten voor de bewoners blijven bestaan.

In het winningsplan wordt geen aandacht besteed aan maatregelen om de schade te voorkomen of het ontstaan van schade te beperken.

Op pagina 55 wordt aangegeven dat in risicomethodiek DS4 en DS3 relevant wordt geacht. Voor mij is onduidelijk wat dit betekent ikv risico's. (goede vraag voor vanmiddag). Daarnaast staat op dezelfde pagina een figuur waarin staat dat DS1 en DS2 (zie voor toelichting figuur 6.2) schade **broadly accepted** is. Hier moeten we wel wat over zeggen. Dit is een oordeel van de NAM (waarschijnlijk op basis van natuurlijke aardbevingen) die niet door ons wordt gedeeld.

Verder staat dat het wegnemen van risicovolle objecten zoals schoorstenen bijdraagt aan voorkomen van schade (waar is hier de onderbouwing, ik vind dat niet terug in het falling objects rapport).

Tevens is het optreden van DS3 schade boven 0,15g niet onderbouwd (zie pagina 56). Er wordt verwezen naar rapport cte Meijdam en daar zit geen enkele onderbouwing bij dit getal.

Het voorbeeld van de landbouw is een voorbeeld waarin schade op schade beperkt wordt (zie pag 62). In Technical addendum heb ik daar meer over gelezen maar ik weet zo gauw niet waar.

Wij constateren dat sinds 2012 een groot aantal schades zijn gemeld bij de NAM/ CVW, stand van zaken tot en met april 2016: 66.173 meldingen. Op de website van de NAM (www.namplatform.nl) wordt een overzicht gepresenteerd van het aantal schademeldingen per gemeente. Opvallend is het hoge aantal meldingen in een aantal gemeenten die niet in het centrum van het aardbevingsgebied liggen. In het winningsplan en analyse betreffende de schademeldingen lezen wij hierover niets. Detailinformatie per gemeente ontbreekt en is ook niet te verkrijgen bij de NAM en CVW. Deze detailinformatie is van belang om inzicht te krijgen hoe en waar schade optreedt en mogelijke verbanden te kunnen verklaren.

In de technical Addendum tot he Winningsplan Groningen 2016; Part V, damage and appendices wordt een technische analyse van de ontvangen schademeldingen beschreven.

Allereerst merken wij op dat de analyse door de NAM zelf is uitgevoerd.

Wat ons opvalt in de analyse is dat de NAM concludeert dat er sinds 2012 een toename waar te nemen is van zogenaamde C-schades. Wij constateren dat op voorhand in de analyse allerlei factoren worden benoemd waardoor (niet aardbevingsgerelateerde) schade aan gebouwen kan ontstaan. Feit is echter dat blijkens informatie op de website van de NAM er van de totaal 66.173 meldingen tot nu toe door de NAM/ CVW in 60.790 gevallen een aanbod is gedaan voor vergoeding van schade. Dit geeft volgens ons een ander beeld dan door de NAM in het winningsplan wordt geschetst.

In de analyse wordt aan de hand van een kalibratiestudie van TNO/KNMI een poging gedaan te voorspellen wat de kans op schade is bij het optreden van aardbevingen. Geconcludeerd wordt dat de betreffende studie geen eenduidig model is om optredende schades te voorspellen. Conclusie van de NAM is dat er vervolgstudie zal moeten plaatsvinden.

In de analyse van de schademeldingen wordt ingegaan op de inzet van gebouwsensoren om meer inzicht te krijgen in de effecten van optredende aardbevingen. Voorzichtige conclusie is dat er geen eenduidig beeld ontstaat en er veel onduidelijkheden blijven. Wij missen in dit verband de inzet van zogenaamde tiltmeters die ons inziens zeer waardevolle informatie kunnen verschaffen betreffende de effecten ontstaan door aardbevingen. Ook over het gedrag van grondsoorten wordt niet of nauwelijks iets gezegd in het winningsplan. Ook hier zou veel meer onderzoek naar kunnen worden gedaan om meer inzicht te krijgen over het gedrag ten gevolge van optredende trillingen.

Jaarrapportage van de Onafhankelijke Raadsman Groningen

In het rapport van de Onafhankelijke Raadsman Groningen wordt aangegeven dat het aantal klachten over de afhandeling van de schademeldingen in 2015 is gegroeid. Wat opvalt is dat er veel klachten zijn over de taxatieverschillen waarbij (grote) verschillen op buurniveau opvallen. Ook de hantering van een "schadecontour" door NAM en CVW is nog steeds een veel gehoorde klacht. In het winningsplan lezen wij niet voldoende over hoe de NAM hier mee om wil gaan en hoe deze klachten te voorkomen.

Conclusie

Wij concluderen dat de analyse een eenzijdig beeld weergeeft betreffende de schademeldingen naar aanleiding van de aardbevingen. Vele aspecten die van invloed kunnen zijn worden volgens ons niet of onvoldoende belicht in het winningsplan. De analyse is alleen uitgevoerd door de NAM.

Wij adviseren:

1. Een analyse van de schademeldingen door een onafhankelijke instantie uit te laten voeren
- 2.